

SIS HOMES CONTRA L'ESTATUT

L'Estatut va a prendre estat oficial a les Corts Constituents de la República. Aquesta setmana van a iniciar-se els debats parlamentaris, dels quals n'ha de sortir, evidentment, fatalment, infaliblement, l'aprovació de l'estructura que la llibertat de Catalunya ha de tenir dins de la República espanyola, liberal i democràtica.

Diem que serà aprovat fatalment, infaliblement, perquè si encara fos cert que la massa de certes contrades espanyoles, particularment Castella, a causa de l'educació política que ha rebut, i encara més concretament de la deficiència de la seva educació política, es manifestés, per un sentit imperialista del qual no es pot sostreure contrària a què sigui ratificada per les Corts Constituents la voluntat de Catalunya, també és cert que la gran part dels diputats que Espanya va enviar al Parlament el dia 28 de juny, tenen el gran sentit de responsabilitat de la funció que realitzen en la consolidació del règim que ens varem donar, i sabent que la vida mateixa de la República va lligada al reconeixement de la personalitat dels pobles hispànics, conscients del seu deure, donaran llur vot a l'Estatut.

L'aprovació d'aquest, no presenta per a nosaltres, cap obstacle. Estem certs que aquesta és, després de dos segles d'opressió, l'hora de la llibertat. Que aquesta és, després d'uns anys de lluita, l'hora del triomf que per la nostra tenacitat ens hem guanyat.

I és reconfortant, quan tenim una confiança absoluta en els homes que el país ha dut a exercir funcions legislatives en aquesta hora històrica, saber que la nostra llibertat no ha de néixer de totes maneres sense combat, ni ha d'ésser infantada sense resistències.

No ens plauria una llibertat aconseguida en un moment d'eufòria, com no ens plauria que els primers passos de Catalunya lliure trobessin un camí planer. Els obstacles són un estimul per a la lluita, i les resistències fan que l'esforç neixi amb un major ímpetu.

Van a iniciar-se els debats sobre l'Estatut. Va a pronunciar-se, el Parlament, en forma elevada de to, ampla de visió, tal com els components d'unes Corts liberals i democràtiques que se senten en el deure cívic de pronunciar-se. I, naturalment, van a sorgir les veus troglodítiques dels enemics de la llibertat. Catalunya els coneix, i, afortunadament, ja els va conèixer Espanya.

La premsa d'anit anuncia el que ja donàvem per sabut; però la ratificació ens complau: S'atzeuran en primera línia, no contra l'Estatut, sinó contra Catalunya, els senyors següents: Santiago Alba, Melquiades Alvarez, José Ortega i Gasset, Antonio Rojo Villanova i Miguel Maura.

Bona línia davantera de l'equip anticatalà! Estem esperant els seus atacs, i anem a fer una profecia: Aquests cinc senyors sortiran d'aquest debat, als ulls, no de Catalunya, sinó d'Espanya, encara més desprestigiats del que ja ho estan. Aquests senyors, avui són ja uns moribunds dintre de la política, i després de llur intervenció en els debats, contra Catalunya, restaran definitivament morts.

I restaran morts perquè la República és el règim d'un país viu, amb anhels de superació, d'excel·lència, de progrés, i aquests anhels són incompatibles amb tot sentit despòtic, coactiu, antiliberal, dominador.

Encara hem tingut una altra alegria, anit, en llegir l'anunci de l'oposició que aquests cinc moribunds van a fer a la demanda de Catalunya. El diputat Martínez de Velasco, el cap de la minoria agrària, el gran amic del senyor Ventosa i Calvell, s'ha manifestat absolutament contrari a l'Estatut de Catalunya. Martínez de Velasco, el copain del senyor Ventosa, ha fet unes declaracions en el to clàssic de l'A B C, de Primo de Rivera, i de tot l'esperit tancaut, reaccionari, espanyolista monàrquic dels enemics tradicionals de Catalunya.

Amb ell, la minoria agrària, anuncia que votara contra l'Estatut. Els seus vots no compten, i ens plau que aquesta mena d'elements votin en contra nostre, perquè no ens plauria gens que els reaccionaris castellans es possessin al nostre costat. Seria un mal senyal.

Felicitem la Lliga Regionalista, que en aquests moments d'unanimitat catalana davant de l'Estatut, es queda al marge d'aquesta unanimitat per tractar de formar, juntament amb els elements que segueixen Martínez de Velasco, un partit que tingui per objecte la defensa de l'ordre conservador — que és l'ordre monàrquic —, la defensa de la propietat — que és el règim injust de privilegi — i la defensa del clergat — que és la intromissió de l'Església catòlica en l'esfera civil.

L'Estatut de Catalunya serà aprovat, fatalment, infaliblement. Mentrestant, però, és interessant d'anar assenyalant els esperits troglodites que es drecen contra el seu anhel just de llibertat. Ja en tenim sis.

El dirigible "Comte de Zeppelin" passà ahir, a la tarda per damunt de la ciutat de Barcelona

Ahir, a la tarda, a dos quarts de sis, passà per damunt de la ciutat, el dirigible "Comte Zeppelin", el qual procedia de Pernambuco i es dirigia a Alemanya.

El pas de la majestuosa aeronau fou presenciada per una gran gentada que admirà una vegada més la formosa silueta d'aquest dirigible, que, indiscutiblement, ve resultant una de les més perfectes obres de l'enginyeria alemanya.

La Comissió de pressupostos de la Cambra es reunirà per estudiar la part econòmica de l'Estatut

Madrid, 26. — El senyor Vergara es proposa convocar immediatament els diputats que integren la Comissió de pressupostos, per tal d'estudiar l'informe relatiu a la part econòmica de l'Estatut de Catalunya.

LES CAMPANYES CONTRA CATALUNYA

Una informació de "El Sol", desautoritzada pel senyor De los Rios

En resposta a un telegrama que el membre del Consell d'Instrucció pública de la República, senyor Manuel Ainaud, adreçà al ministre del Govern espanyol senyor Ferrer de los Rios, amb motiu de les manifestacions que recentment féu aquest senyor al rotatiu madrileny "El Sol", relatives al seu concepte sobre la cultura espanyola i la catalana, relacionades amb el que sollicita Catalunya per mitjà del seu Estatut, referents a l'organització de l'ensenyament públic en tots els seus graus, s'ha rebut una carta de la qual extreiem les línies següents, pel fet de creure-les actualment d'interès general:

"...me extraña mucho que hayan dado importancia a una cosa que no es sino una ligereza de periodista. Si yo viendo el problema como antes no existe criterio que pueda indicar incompatibilidad entre una y otra cultura, sino de coordinación."

S'INCAUTARA L'ESTAT DE LA FLOTA DE LA TRANSATLANTICA?

Madrid, 26. — El ministre de Marina porta molt avançat l'estudi de la situació de la Companyia Transatlàntica en relació amb l'Estat, i té el propòsit de dur al proper Consell de Ministres la proposta de solució d'aquest problema.

Hom diu — i recollim la notícia a títol de rumor —, que en el projecte de llei en el qual s'hagi de recollir la proposta del ministre de Marina, serà propòsit la rescissió del contracte amb la Companyia i la incautació per l'Estat.

EL SENYOR GIL ROBLES, ACUSAT D'HAVER DISPARAT CONTRA UNA MANIFESTACIO

Palma de Mallorca, 26. — El president del Centre de la Unió de Dretes ha telegrafiat al senyor Besteiro protestant del telegrama que li adreçà el diputat radical senyor Francesc Julià, acusant el senyor Gil Robles d'ésser l'autor dels disparats en la manifestació del diumenge.

Diverses Societats republicanes han telegrafiat al president protestant contra el senyor Gil Robles i dient que aquest havia engegat alguns trets contra els manifestants.

El jutjat practica diligències per tal d'aclarir el succés.

LES DARRERES ELECCIONS ALEMANYES

OTTO BRAUN

El cap del Govern prussià, amenaçat pel triomf d'Hitler.

ser no s'haurien decantat fàcilment si no hagués hom dissolt, previsorament, llurs famoses organitzacions de tropes d'assalt.

Es clar que ara potser podrien aconseguir de tornar a organitzar-se d'una manera més o menys disfressada en diversos indrets d'Alemanya. Però si es pensen de tenir tot d'una o de seguida la policia a llur disposició, si es pensen de poder fer la llei, Hitler i els seus afermaran, encara llur posició darrerament tan legalista.

Mentrestant, amb un quant temps de responsabilitat a llurs espatlles, potser s'anirà refredant l'entusiasme que despertem en un sector extensíssim dels esperits germànics. Per a atacar i gastar la posició de Hitler, no caldrà que els seus adversaris recorrin a les males arts de la política. Amb la veritat en tindran prou; perquè l'energumen no és mai legalista si no pot fer la llei a semblança seva i així continuar essent energumen. Els hitlerians hauran de fer disbarats a la força, i potser per contrarop la socialdemocràcia alemanya recobrarà una part del prestigi que tan barroerament ha malversat.

A. B.

Manifestacions del president de la Cambra Anuncià que la setmana que ve començarà la discussió de l'Estatut

Madrid, 26. — Acabada la sessió, el senyor Besteiro ha dit als periodistes:

—Jo em proposava que continués aquesta tarda la discussió del projecte de delegacions provincials del Treball, puix que he rebut dos telegrams del senyor Largo Caballero demanant-me que el debat sobre aquest projecte prosseguís a la Cambra.

La interpellació del senyor Rojo Villanova ho ha fet impossible, però jo prefereixo acabar-lo en una sessió a tallar-lo avui, perquè després aquests debats acostumen a perllongar-se indefinidament.

Demà, si no sorgeix cap altra interpellació, cosa que no espero, puix que encara que crec que n'hi ha una al ministre de la Governació, no podrà explicar-se, ja que el senyor Casares Quiroga sortirà demà de viatge i per tant, després d'un breu període de precs i preguntes, es posarà a debat el projecte del ministre del Treball.

Com que hi ha moltes esmenes presentades, convé començar aviat per tal de poder acabar aquesta setmana.

Desitjo que el nou pla comenci la setmana entrant, amb els projectes de reforma agrària i l'Estatut de Catalunya.

Potser simultanejarem tots dos projectes, ja que el que cal és començar.

El reclutament de l'oficialitat de l'exèrcit

MADRID, 26.—Quan el cap del Govern abandonava el Congrés, els periodistes demanaren al senyor Azaña alguns detalls sobre l'orientació i línies generals del projecte aprovat en el Consell de ministres sobre el reclutament de l'oficialitat de l'Exèrcit.

El president del Consell manifestà que dintre de dos o tres dies, quan tingui redactat el preàmbul i tingui coneixement del projecte el president de la República, donarà una extensa nota a la premsa, puix que es tracta d'un projecte que comprèn 20 articles i té extraordinària importància.

Es el més important, acabà dient el senyor Azaña, que he fet des del ministeri de la Guerra.

car el més aviat possible aquesta discussió, ja que després de maig i juny s'imposaran les vacances parlamentàries i cal tenir aprovats els esmenats projectes.

Aquest és el pla que em proposo realitzar, llevat modificacions que puguin aparèixer.

MANIFESTACIONS DEL SR. COMPANYS

Madrid, 26. — El senyor Companys ha estat preguntat pels periodistes sobre la seva impressió respecte als comentaris que han circulat relacionats amb el fet d'haver presidit la reunió de la Generalitat, en unió del senyor Macià, el senyor Carner.

El cap de la minoria catalana ha manifestat que el senyor Carner havia tingut cura de no parlar de qüestions de Finances relacionades amb l'Estatut.

Pel demés — ha afegit el senyor Companys— cal tenir present que el senyor Carner no presidí i fou sols un assistent a l'acte.

—Heu estat designat per a indicar les persones que han de prendre part en el debat de l'Estatut?—ha preguntat un informador.

—No hi ha tal designació—ha respost el senyor Companys—; el que passa és que jo, com a cap de la minoria i d'acord amb els caps dels grups, tractaré de facilitar les intervencions d'aquelles persones més conegedores dels punts que vagin essent objecte de discussió en el debat.

Per altra banda—ha seguit dient el senyor Companys—, jo em trobo ben impressionat i crec que l'Estatut, contràriament al que expressen algunes declaracions, es començarà a discutir a finals d'aquesta setmana o al començ de l'entrant.

Jo en realitat estic quelcom desorientat del criteri que observo a Madrid—ha acabat dient el senyor Companys—i canviaré impressions amb els diferents grups de la Cambra i per ara, res més. No puc ni dec ésser més explícit. Aquest és el moment de la més gran discreció.

Vaga de minaires NO VOLEN QUE ELS SEUS FILLS SINGUIN EDUCATS PER RELIGIOSOS

Oviedo, 26. — S'ha celebrat en el Govern civil una reunió per tal de tractar de la vaga dels obrers d'algunes mines propietat de la Felguera, en el terme de San Martín del Rey Aurelio, com a protesta perquè regenten els religiosos les escoles que dita empresa sosté, sollicitant els obrers que siguin substituïts els religiosos per mestres laics.

S'acordà en aquest sentit, o sigui que els mestres laics s'encarreguin de l'ensenyança, essent pagats per l'empresa i l'Ajuntament, sempre que els locals siguin cedits al Municipi i mentre es nacionalitzen les escoles.

La solució ha satisfet els obrers, entre els quals regna gran entusiasme, havent promès aquests que demà reprendran de nou el treball.

A LA SOCIETAT DE NACIONS

INTERVENCIO DELS DELEGATS ESPANYOLS

Ginebra, 26. — En la sessió celebrada aquest matí per la Comissió terrestre amb assistència dels delegats espanyols senyors Madariaga i García Benítez, el primer ha intervingut en la discussió, expressant l'opinió que les proposicions actualment sotmeses a la Comissió general són de caràcter limitatiu.

Estima el senyor Madariaga que aquestes proposicions no defineixen clarament les categories consignades en els quadros sinòptics.

Ha preconitzat que es confeccioni un projecte preliminar ordenant tots els elements de les diverses proposicions presentades per a tenir una base de treball. — Fabra